

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра паразитології та іхтіопатології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
ветеринарної медицини _____

Стронський Ю.С. _____
(прізвище та ініціали, підпис)

“ 16 ” червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 26. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин

(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) рівень _____
(назва освітнього рівня)
галузь знань _____ 21 Ветеринарна медицина _____
(назва галузі знань)
спеціальність _____ 211 Ветеринарна медицина _____
(назва спеціальності)
освітня програма _____ Ветеринарна медицина _____
(назва)
вид дисципліни _____ обов'язкова _____

Львів – 2021 р

Робоча програма навчальної дисципліни

Паразитологія та інвазійні хвороби тварин

(назва)

для здобувачів вищої освіти

другий (магістерський) рівень

(освітній рівень)

спеціальності 211 Ветеринарна медицина

(код та найменування спеціальності)

за освітньою програмою Ветеринарна медицина

Укладачі:

професор кафедри, доктор ветеринарних наук, професор

(посада, науковий ступінь та вчене звання)

І.Д. Юськів

(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри

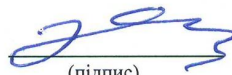
паразитології та іхтіопатології

(назва кафедри)

протокол № 7 від « 17 » травня 2021 року

завідувач кафедри паразитології та іхтіопатології

(назва кафедри)



(підпис)

Данко М.М.

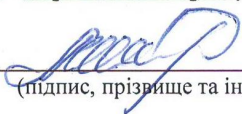
(прізвище та ініціали)

Погоджено комісією з використання

тварин та етичної експертизи

протокол № 10 від «23» червня 2021 року

Голова комісії



Мисак А.Р.

(підпис, прізвище та ініціали)

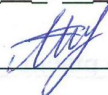
Погоджено навчально-методичною комісією

спеціальності 211 Ветеринарна медицина

(назва спеціальності)

протокол № 6 від « 21 » травня 2021 р.

Голова НМКС



Тибінка А.М.

(підпис, прізвище та ініціали)

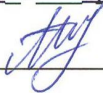
Схвалено рішенням навчально-методичної

ради факультету ветеринарної медицини

(назва факультету)

протокол № 6 від « 21 » травня 2021 р.

Голова НМРФ



Тибінка А.М.

(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 3 від « 16 » червня 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин
	Денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів / годин	9,0 / 270
Усього годин аудиторної роботи	144
в т.ч.: лекційні заняття, год.	64
практичні заняття, год.	–
лабораторні заняття, год.	80
семінарські заняття, год.	–
Усього годин самостійної роботи	126
Форма контролю	7-й сем. – Залік; 8-й сем. – Екзамен

Примітка. Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі: для денної форми навчання – **53,3 %**.

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин є однією з провідних клінічних дисциплін ветеринарної медицини. В процесі її вивчення студенти повинні оволодіти теоретичними та практичними знаннями із загальних питань паразитології, основних інвазійних хвороб різних видів тварин (великої і дрібної рогатої худоби, коней, свиней, кролів, собак, котів, птахів, риби), які рееструються, або можуть бути завезені в Україну. Особлива увага звертається на морфологію та біологію паразитичних організмів, епізоотологію, особливості імунітету, патогенез, симптоми, патологоанатомічні зміни, діагностику, засоби терапії та профілактики спричинюваних ними захворювань.

У процесі вивчення матеріалу дисципліни студенти набувають навиків проведення сучасних лабораторних паразитологічних досліджень, виготовлення необхідних форм лікарських засобів, а також проведення лікування хворих тварин та оволодіння навичками організації профілактичних протипаразитарних заходів.

Метою вивчення ветеринарної паразитології є найбільш повне та досконале з'ясування паразито-хазяїнних відносин, відпрацювання техніки сучасних лабораторних паразитологічних досліджень, удосконалення заходів профілактики та лікування інвазійних хвороб тварин, знищення найбільш небезпечних антропоозоозів та формування у майбутнього фахівця здатності розв'язувати складні завдання та проблеми у галузі ветеринарної медицини.

Вивчення навчальної дисципліни паразитологія та інвазійні хвороби тварин ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: латинська мова, анатомія тварин, фізіологія тварин, ветеринарна гігієна та санітарія, ветеринарна патофізіологія, ветеринарна фармакологія, клінічна діагностика, хвороби риби з основами аквакультури.

Здобуті знання з дисципліни паразитологія та інвазійні хвороби тварин є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: патологічна анатомія та розтин, акушерство, гінекологія і відтворення тварин, хірургія, внутрішні хвороби тварин, ветеринарно-санітарне інспектування первинної переробки тварин і продуктів забою, гігієна харчових продуктів та кормів, епізоотологія та інфекційні хвороби, ветеринарна токсикологія, глобальна паразитологія.

2.2. Завдання навчальної дисципліни (ЗК, СК (ФК))

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти необхідних компетентностей:

- **загальні компетентності:**

- здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу (ЗК₁);
- здатність до пошуку, оброблення інформації з різних джерел (ЗК₂);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК₃);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професії (ЗК₄);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК₅);
- здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК₆);
- навички використання інформаційних і 7 комунікаційних технологій (ЗК₇);

здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК₈);
здатність спілкуватися з нефaxівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей) (ЗК₉);
здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК₁₀);
визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків (ЗК₁₁);
прагнення до збереження довкілля (ЗК₁₂);

- **спеціальні (фахові) компетентності:**

здатність розуміти та встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин (СК₁);
здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності (СК₂);
здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності (СК₃);
здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу (СК₄);
здатність володіти методиками патологоанатомічної діагностики (СК₅);
здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень (СК₆);
здатність організувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження (СК₇);
здатність планувати, організувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби (СК₈);
здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин (СК₁₀);
здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей (СК₁₂);
здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології (СК₁₃).

2.3. Програмні результати навчання (ПРН)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

володіти знаннями будови органів, їх систем і апаратів та всього організму загалом на макро-, мікро- і субмікроскопічному рівнях, знати функцію, топографію, визначати видову та вікову приналежність органів, їх систем та апаратів за умов норми та патології (ПРН₁);
знати правила техніки безпеки, особистої гігієни, асептики та антисептики (ПРН₃);
знати етіологію та патогенез хвороб, аналізувати епізоотичну та екологічну ситуації, умови утримання, годівлі і експлуатації тварин, урахувати їх фізіологічний стан, видові, порідні та індивідуальні особливості, знати способи та методи клінічних досліджень (ПРН₄);
володіти знаннями етіології та патогенезу хвороб тварин, чинних нормативно-правових актів, що стосуються цього виду професійної діяльності, знати найсучасніші способи та методи лабораторних досліджень (ПРН₆);
володіти знаннями чинних нормативно-правових актів, етіології і патогенезу хвороб тварин та способами і методами лабораторних досліджень (ПРН₇);
знати особливості біології збудників заразних хвороб, патогенез хвороб, чинні нормативно-правові акти щодо методів боротьби з ними та способи і засоби фізіо-, дієто- і фармакотерапії (ПРН₈);
знати етіологію та закономірності розвитку патологічного процесу незаразних хвороб тварин, шляхи їх попередження та недопущення (ПРН₁₃);
володіти чинними нормативно-правовими актами (ПРН₁₄).

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів	Кількість годин (ДФЗО)					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Загальна паразитологія						
Тема 1. Локалізація паразитів в організмі хазяїна	4	-	-	2	-	2
Розділ 2. Гельмінтози. Трематоози						
Тема 2. Методи лабораторної діагностики гельмінтозів	12	-	-	4	-	8
Тема 3. Загальна паразитологія. Введення у ветеринарну гельмінтологію. Трематоози. (Фасціольоз. Дикроцеліоз. Парамфістоматидози)	18	4	-	6	-	8
Тема 4. Опісторхоз м'ясоїдних тварин. Простогонімоз птахів	8	2	-	2	-	4
Разом за розділами	42	6	-	14	-	22
Цестодози						
Тема 1. Введення в цестодологію. Ларвальні цестодози. Цистицеркози бовісний та целюлозний	10	2	-	2	-	6
Тема 2. Цистицеркози тунікольний, овівний, цервікальний, пізіформний; ценуроз церебральний, ехінококоз ларвальний	16	4	-	4	-	8
Тема 3. Імагінальні цестодози м'ясоїдних, жуйних, коней та водоплаваючої птиці	14	4	-	6	-	4
Разом за розділом	40	10	-	12	-	18
Нематодози. Акантоцефальози						
Тема 1. Введення в нематодологію. Оксіуратози тварин та птахів	8	2	-	2	-	4
Тема 2. Аскарідатози тварин та птахів.	12	4	-	2	-	6
Тема 3. Стронгілятози травного тракту у коней	10	2	-	2	-	6
Тема 4. Стронгілятози травного каналу у жуйних	10	2	-	2	-	6
Тема 5. Стронгілятози дихальних шляхів у свійських і диких тварин	12	4	-	4	-	4
Тема 6. Спіруратози тварин	6	2	-	2	-	2
Тема 7. Рабдитатози тварин	6		-	2	-	4
Тема 8. Трихуратози тварин	8	2	-	2	-	4
Тема 9. Філяріатози тварин	6	2	-	2	-	2
Тема 10. Акантоцефальози тварин і птахів	6	2	-	2	-	2
Разом за розділом	84	22	-	22	-	40
Розділ 3. Протозоози						
Тема 1. Введення у ветеринарну протозоологію. Бабезіози тварин	10	4	-	2	-	4
Тема 2. Тейлеріози та анаплазмози жуйних	6		-	2	-	4
Тема 3. Кокцидіози тварин та птахів (еймеріози та ізоспорози)	10	2	-	2	-	6
Тема 4. Токсоплазмоз	8	2	-	2	-	4
Тема 5. Саркоцистози тварин	4		-	2	-	2
Тема 6. Саркомастігофорози тварин	10	2	-	2	-	6
Тема 8. Ціліатози тварин	6	2	-	2	-	2
Разом за розділом	54	12	-	14	-	28

Розділ 4. Акарози						
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Введення у ветеринарну акарологію. Паразитиформні кліщі	8	2	-	2	-	4
Тема 2. Акариформні кліщі. Псороптідози тварин. Саркоптідози тварин	12	4	-	4	-	4
Тема 3. Тромбідіформні кліщі.	8	2	-	2	-	4
Разом за розділом	28	8	-	8	-	12
Розділ 5. Ентомози						
Тема 1. Введення у ветеринарну ентомологію. Хвороби жуйних та коней, спричинювані личинками оводів	8	2	-	4	-	2
Тема 2. Ентомози-ектопаразитози тварин і птиці (маллофагози, сифункулятози, сифонаптерози)	8	2	-	4	-	2
Тема 3. Гнус. Зоофільні і синантропні мухи	6	2	-	2	-	2
Разом за розділом	22	6	-	10	-	6
Усього годин (9,0 кредитів)	270	64	-	80	-	126

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	К-сть год. ДФЗО
4 курс ФВМ (7-й семестр) – 32 год		
Розділ 1. Загальна паразитологія. Трематоди і трематодози		
1	Тема: Введення у ветеринарну паразитологію. Визначення і зміст ветеринарної паразитології. Загальні відомості про паразитів і хвороби, які вони спричиняють. Історія розвитку дисципліни. Введення у ветеринарну гельмінтологію. Трематодози. Фасціольоз тварин. Систематичне положення, морфологічні та біологічні особливості збудника. Діагностика, терапія та профілактика захворювання	2
2	Тема: Дикроцеліоз. Парамфістоматидози жуйних. Систематичне положення, морфологічні та біологічні особливості збудників. Діагностика та сучасні методи боротьби	2
3	Тема: Опісторхоз м'ясоїдних тварин та простогоніmoz птахів. Систематичне положення, морфологічні та біологічні особливості збудників. Діагностика, терапія та профілактика захворювань	2
Цестоди і цестодози		
4	Тема: Введення в цестодологію. Цистицеркоз худоби (бовісний), цистицеркоз свиней (целюлозний) та їх ветеринарно-медичне значення. Систематичне положення, морфологічні та біологічні особливості збудників. Діагностика та профілактика захворювань	2
5-6	Тема: Ларвальні цестодози. Цистицеркоз тонуїкольний, пізіформний, овівний, ценуроз церебральний, ехінококоз ларвальний. Систематичне положення, морфологічні та біологічні особливості збудників. Діагностика та профілактика захворювань	4
7	Тема: Імагінальні цестодози жуйних. Систематичне положення, морфологічні та біологічні особливості збудників. Діагностика, терапія та профілактика захворювань	2
8	Тема: Аноплоцефалідози коней, гіменолепідидози водо- плаваючої птиці. Систематичне положення, морфологічні та біологічні особливості збудників. Діагностика, терапія та профілактика захворювань	2
Нематоди і нематодози (оксіуратози, аскаридатози, стронгілятози, спіруратози, рабдитатози,)		

9	Тема: Введення в нематодологію. Оксіуратози тварин. Оксіуроз коней, пасалуроз кролів, гетеракоз курей: діагностика, лікування та загальні принципи боротьби з ними	2
10-11	Тема: Аскарідатози тварин. Аскарроз свиней, параскарроз коней, неоаскарроз телят, аскарідіоз курей, токсокароз і токсаскарроз м'ясоїдних: діагностика, лікування та загальні принципи боротьби з ними	4
12	Тема: Стронгілідози і ціатостомідози коней. Систематичне положення, морфологічні та біологічні особливості збудників. Діагностика, терапія та профілактика захворювань	2
13	Тема: Стронгілятози шлунково-кишкового тракту жуйних. Систематичне положення, морфологічні та біологічні особливості збудників і організація лікувально-профілактичних заходів при цих інвазіях	2
14-15	Тема: Стронгілятози органів дихання тварин і птиці. Диктіокаульоз жуйних, метастронгільоз свиней, сингамоз птиці: морфологічні та біологічні особливості збудників. Діагностика, терапія та профілактика захворювань	4
16	Тема: Спіруратози і рабдітадози тварин. Телязіоз худоби та стронгілоїдоз молодняка тварин: діагностика, лікування та загальні принципи боротьби з ними	2
4 курс ФВМ (8-й семестр) – 32 год		
№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	К-сть год. ДФЗО
Нематоди і нематодози (трихуратози, філяріатози)		
1	Тема: Трихуратози. Трихінельоз тварин. Систематичне положення, морфологічні та біологічні особливості збудників трихінельозу. Діагностика, терапія та профілактика захворювань	2
2	Тема: Філяріатози тварин. Онхоцеркоз, сетеріоз, парафіляріоз жуйних і коней, дирофіляріатоз собак та методи боротьби з ними	2
Акантоцефали і акантоцефальози		
3	Тема: Характеристика колочкоголових червів (скребликів). Макраканторинхоз свиней, поліморфоз та філікольоз водоплаваючої птиці і заходи боротьби з ними	2
Протозоологія і протозоози		
4-5	Тема: Введення у ветеринарну протозоологію. Піроплазмідози тварин. Бабезіоз жуйних, коней м'ясоїдних, тейлеріоз жуйних. Діагностика, терапія і профілактика	4
6	Тема: Кокцидіози тварин. Еймеріоз тварин і птиці, еймеріоз і ізоспороз свиней: морфологічні та біологічні особливості збудників і заходи боротьби з ними	2
7	Тема: Токсоплазмоз і саркоцистоз тварин. Морфологічні та біологічні особливості збудників. Діагностика токсоплазмозу і саркоцистозу та заходи боротьби з ними	2
8	Тема: Саркомастигофорози тварин. Хвороби, викликані джгутиковими (парувальна хвороба коней, трихомоноз худоби): морфологічні та біологічні особливості збудників та сучасні методи боротьби з ними	2
9	Тема: Саркомастигофорози птиці. Ціліатози тварин. Гістомоноз птиці (ентерогепатит). Балантидіоз свиней. Морфологічні та біологічні особливості збудника, діагностика, терапія та профілактика захворювання	2
Акарологія і акарози		
10	Тема: Введення у ветеринарну акарологію. Паразитформні кліщі. Іксодові, аргасові та гамазоїдні кліщі: біологія, значення в патології тварин	2
11-13	Тема: Акариформні та тромбідіформні кліщі. Псороптоз, хоріоптоз, отодектоз, саркоптоз, нотоедроз, демодекоз тварин: морфологія та біологія збудників, діагностика, лікування, профілактика	6

Ентомологія і ентомози		
14	Тема: Введення у ветеринарну ентомологію. Хвороби тварин, викликані личинками оводів. Гіподермоз худоби, естроз овець, гастрофільоз та ринестроз коней. Сучасні лікувально-профілактичні заходи	2
15-16	Тема: Ентомози-ектопаразитози тварин. Морфологічні та біологічні особливості ектопаразитів тварин (волосоїди, воші, блохи, кровососки) та заходи боротьби з ними. Двокрилі комахи-гематофаги (гедзі, комарі, мошки, мокреці, москїти): морфологічні та біологічні особливості. Заходи боротьби з гнусом	4
Усього годин		64

3.3. Лабораторні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	К-сть год. ДФЗО
4 курс ФВМ (7-й семестр) – 32 год		
Розділ 1. Загальна паразитологія		
1	Тема: Локалізація основних паразитів у різних тварин (класифікація паразитів)	2
2-3	Тема: Методи зажиттєвої діагностики гельмінтозів. Гельмінтоовоскопія (метод флотації, осадження, комбінований, нативного мазка. Гельмінтоларвоскопія (метод Вайди, Бермана, спрощений гельмінтоларво-скопічний метод). Гельмінтоскопія. Спецефічні діагностичні дослідження. Методи посмертної діагностики гельмінтозів. Неповний та повний гельмінтологічний розтин за К.І. Скрябіним. Дослідження проміжних та резервуарних хазяїв гельмінтів	4
Ветеринарна гельмінтологія. Трематоди і трематодози		
4	Тема: Фасціольоз тварин. Систематика, морфологія та біологія збудників фасціольозу. Методи діагностики фасціольозу та сучасні антигельмінтики	2
5	Тема: Дикроцеліоз. Морфологія та біологія збудника дикроцеліозу. Діагностика. Трематодоциди	2
6	Тема: Парамфістоматидози жуйних. Морфологія та біологія збудників парамфістоматозу і ліорхозу жуйних. Діагностика. Трематодоциди	2
7	Тема: Опісторхоз м'ясоїдних тварин. Простогоніmoz птахів. Морфологія та біологія збудників. Діагностика. Трематодоциди	2
Цестоди і цестодози		
8	Тема: Цистицеркоз бовісний та целюлозний. Морфологія личинкових та імагінальних стадій цестод. Діагностика ларвального цистицеркозу (фінозу) худоби і свиней	2
9	Тема: Цистицеркоз тенуїкольний, овісний та пізиформний. Морфологія та біологія збудників. Діагностика цистицеркозу тенуїкольного, овісного, пізиформного	2
10	Тема: Ценуроз церебральний, ехінококоз ларвальний. Морфологія та біологія збудників. Діагностика ценурозу церебрального та ехінококозу ларвального	2
11	Тема: Імагінальні цестодози м'ясоїдних. Діагностика імагінальних цестодозів: тенідозів, дипілідіозу, дифілоботріозу. Цестодоциди	2
12	Тема: Імагінальні цестодози жуйних. Морфологія та біологія збудників. Діагностика моніезіозу та авітелінозу жуйних. Цестодоциди	2
13	Тема: Аноплоцефалідози коней. Дрепанідотеніоз водоплаваючої птиці. Морфологія та біологія збудників. Діагностика аноплоцефалі-дозів коней і дрепанідотеніозу гусей та качок. Цестодоциди	2
Нематоди і нематодози		
14	Тема: Оксіуратози тварин та птахів. Діагностика оксіурозу коней, пасалурозу кролів, гетеракозу птахів. Нематодоциди	2

15	Тема: Аскаридатоzi свиней, коней, жуйних, м'ясоїдних тварин та птахів. Морфологія та біологія збудників. Діагностика аскарозу свиней, параскарозу коней, неоаскарозу телят, токсакарозу та токсаскарозу м'ясоїдних тварин, аскаридіозу птахів. Нематодоциди	2
16	Тема: Стронгілятоzi коней. Морфологія збудників. Діагностика стронгілідозів і ціатостомідозів коней. Нематодоциди	2
4 курс ФВМ (8-й семестр) – 48 год		
№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	К-сть год. ДФЗО
Нематоди і нематодози. Акантоцефали і акантоцефальози		
1	Тема: Стронгілятоzi шлунково-кишкового тракту жуйних. Морфологія і біологія збудників гемонхозу, нематодирозу, буностомозу, хабертіозу. Нематодоциди	2
2	Тема: Стронгілятоzi органів дихання жуйних. Морфологія та біологія збудників. Діагностика диктіокаульозу жуйних. Нематодоциди	2
3	Тема: Метастронгільоз свиней. Сингамоз птахів. Морфологія та біологія збудників. Діагностика метастронгільозу свиней та сингамозу птахів. Нематодоциди	2
4	Тема: Спіруратози тварин. Морфологія та біологія збудників. Діагностика телязіозу худоби та лікувально-профілактичні заходи.	2
5	Тема: Рабдитатоzi тварин. Морфологічні та біологічні особливості збудників. Діагностика стронгілоїдозу поросят, телят, ягнят, лошат. Нематодоциди	2
6	Тема: Трихуратоzi тварин. Діагностика трихінельозу та діагностика трихурозу свиней, жуйних і м'ясоїдних тварин	2
7	Тема: Філяріатоzi тварин. Морфологія та біологія збудників. Діагностика онхоцеркозу, сетаріозу худоби і коней, парафіляріозу худоби і коней, дирофіляріозу м'ясоїдних тварин.. Нематодоциди	2
8	Тема: Акантоцефальози тварин і птахів. Морфологія колючкоголових червів (скреблянок, або акантоцефал). Діагностика, терапія та профілактика макраканторинхозу свиней, поліморфозу і філікольозу птахів	2
Протозоологія і протозоози		
9	Тема: Бабезіоз тварин. Систематика, морфологія та біологія збудників. Диференційна діагностика збудників бабезіозу жуйних, коней, собак, свиней	2
10	Тема: Тейлеріоз та анаплазмоз жуйних. Діагностика тейлеріозу та анаплазмозу великої та дрібної рогатої худоби	2
11	Тема: Кокцидіози тварин. Систематика, морфологія та біологія збудників еймеріозу та ізоспорозу. Діагностика еймеріозу великої рогатої худоби, овець, кіз, кролів, птахів та ізоспорозу свиней. Еймеріостатики	2
12	Тема: Токсоплазмоз. Діагностика токсоплазмозу та саркоцистозів тварин і заходи профілактики	2
13	Тема: Саркоцистози тварин. Діагностика тварин і заходи профілактики.	2
14	Тема: Саркомастигофорози. Діагностика і терапія трихомонозу худоби, парувальної хвороби коней	2
15	Тема: Саркомастигофорози птиці. Ціліатози тварин. Гістомоноз птиці (ентерогепатит). Балантидіоз свиней. Морфологічні та біологічні особливості збудників, діагностика, терапія та профілактика захворювання	2
Акарологія і акарози		
16	Тема: Паразитиформні кліщі. Морфологія іксодових кліщів. Визначення іксодових кліщів до роду. Заходи профілактики. Морфологія аргасових та гамазоїдних кліщів. Збирання кліщів з птиці і в пташниках. Акарициди	2

17	Тема: Акариформні кліщі. Псороптідози тварин. Діагностика псороптозу, хоріоптозу та отодектозу тварин. Акарициди	2
18	Тема: Акариформні кліщі. Саркоптідози тварин. Діагностика саркоптозу, нотоєдрозу тварин та кнемідокоптозу птахів. Акарициди	2
19	Тема: Тромбідіформні кліщі. Демодекоз тварин. Діагностика демодекозу тварин. Акарициди	2
Ентомологія і ентомози		
20	Тема: Хвороби жуйних, спричинені личинками оводів. Морфологія комах. Діагностика гіподермозу худоби і естроу овець. Інсектициди	2
21	Тема: Хвороби коней, спричинені личинками оводів. Морфологія комах. Діагностика гастрофільозу і ринестрозу коней. Інсектициди	2
22	Тема: Ентомози-ектопаразитози тварин і птиці. Діагностика маллофагозів (бовікольозу жуйних, коней, триходектозу собак, фелікульозу котів та пухоп'р'ядів птиці). Інсектициди	2
23	Тема: Ентомози-ектопаразитози тварин. Діагностика сифункулятозів (гематопінозу свиней, жуйних, коней, ліногнатоу жуйних і м'ясоїдних тварин) та сифонаптерозів (ктеноцефалідози) собак і котів. Інсектициди	2
24	Тема: Гнус. Кровосисні комахи (гедзі, комарі, мошки (симуліотоксикоз), мокреці, москїти). Морфологія та біологія комах, заходи боротьби з ними. Вольфартіоз овець	2
Усього годин		80

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	К-сть год. ДФЗО
<u>4 курс ФВМ (7-й семестр)</u>		
Загальна паразитологія. Гельмінтози. Трематодози		
1	Тема: Хастилезіоз жуйних. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
2	Тема: Аляріоз м'ясоїдних тварин. Морфологія та біологія збудника. Діагностика. Трематодоциди	2
3	Тема: Фасціолепсоз свиней. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
Цестодози		
4	Тема: Мезоцестоїдоз м'ясоїдних. Систематика, морфологія та біологія збудників, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
5	Тема: Рєстиноз птиці. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
6	Тема: Давенеоз птиці. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
Нематодози. Акантоцефальози		
7	Тема: Тріхостронгільоз кролів. Систематика, морфологія та біологія збудників, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
<u>4 курс ФВМ (8-й семестр)</u>		
Протозоози		
1	Тема: Еперитрозооноз. Систематика, морфологія та біологія збудників, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
2	Тема: Амебна дизентерія свиней. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
3	Тема: Лейшманіоз собак. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2

4	Тема: Малярія птиці. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
Акарози		
5	Тема: Хейлетіоз кролів та собак. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
6	Тема: Лістрофороз кролів. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
7	Тема: Епідермоптоз птиці. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
8	Тема: Варооз бджіл. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
Ентомози		
9	Тема: Дерматобіоз худоби. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
10	Тема: Кривеліоз кіз. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
11	Тема: Клопи. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
12	Тема: Таргани. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи	2
13	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	88
Усього годин		126

4. Індивідуальні завдання

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення балів за поточний контроль, протягом семестру за їх бажанням може додатково надаватися індивідуальне завдання (написання реферату і виконання описових завдань) з таких тем:

1. Трематодози жуйних.
2. Трематодози птиці.
3. Ларвальні цестодози жуйних і свиней.
4. Тенідози собак.
5. Імагінальні цестодози жуйних.
6. Цестодози водоплавних птахів.
7. Аскаридатози м'ясоїдних.
8. Стронгілятози травного каналу коней.
9. Стронгілятози травного каналу жуйних.
10. Нематодози травного каналу птиці.
11. Філяріатози тварин.
12. Стронгілоїдозы молодняка тварин.
13. Трихінельоз тварин та людини.
14. Бабезіози тварин.
15. Тейлеріози жуйних.
16. Криптоспоридіоз тварин.
17. Еймеріози птиці.
18. Трипаносомози коней.
19. Псороптози жуйних.
20. Саркоптози тварин.
21. Малофагози тварин.
22. Двокрилі кровосисні комахи (гнус).

5. Методи навчання

Вивчення дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» проводиться за допомогою наступних методів:

- викладання лекційного матеріалу;

- використання навчального наглядного матеріалу (макро- та мікропрепарати, таблиці, схеми, стенди, муляжі, слайди та ін.);
- використання комп'ютерних програм, відеофільмів;
- проведення клінічних досліджень та оцінка отриманих результатів;
- проведення лабораторних досліджень та оцінка отриманих результатів;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота студентів.

Основними видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- лекції;
- лабораторні заняття;
- самостійна поза аудиторна робота студентів.

Головна мета лекційного курсу – розвиток у студентів наукового лікарського мислення та його використання для оцінки паразитологічної ситуації, розробки та проведення відповідних лікувальних та профілактичних заходів.

Лабораторні заняття за методикою їх організації є практично-орієнтованими та передбачають:

- засвоєння методів життєвої та посмертної діагностики паразитозів;
- ідентифікацію паразитів на різних стадіях розвитку;
- розробку та проведення комплексу профілактичних ветеринарно-санітарних заходів (організаційних, загальних, спеціальних).

Поточний контроль проводиться на лабораторних заняттях відповідно до конкретних цілей поточної теми. Засвоєння кожної теми контролюється на заняттях (початковий контроль – як рівень готовності до проведення лабораторних занять та кінцевий – рівень знань та умінь, що набуті) шляхом усного або письмового опитування, програмованого контролю.

6. Методи контролю

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» та «Тимчасового положення про організацію навчального процесу», схваленого вченою радою ЛНУВМБ імені С. З. Гжицького 30.06.2015 р.

Поточний контроль здійснюється на кожному лабораторному занятті відповідно до конкретних цілей поточної теми. На усіх лабораторних заняттях проводиться об'єктивний контроль теоретичної підготовки та контроль засвоєння практичних навичок у вигляді тестування, письмового та (або) усного опитування. Теми контролюються на заняттях (початковий контроль – як рівень готовності до проведення лабораторних занять та кінцевий – рівень знань та умінь, що набуті).

При засвоєнні кожної теми розділу за поточну навчальну діяльність студенти виставляються оцінка за чотирибальною шкалою.

Контроль та оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачено поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми.

Видами контрольних заходів є: поточний контроль, колоквиум та усі форми семестрового контролю. Контрольні заходи завершуються семестровим заліком та екзаменом.

7. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання студентів денної форми здобуття освіти

Успішність студента з дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю (залік, екзамен).

Оцінювання результатів навчання проводиться в балах, максимальна кількість яких за кожний підсумковий контроль становить 100. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 1).

Таблиця 1

Семестр	Форма контролю	Кількість балів	СО
7	ПК	50	100
	Колоквиум	50	

8	ПК	50	100
	Екзамен	50	

Розподіл балів у 7 семестрі, який завершуються заліком

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100, вони розподіляються таким чином: 50 (ПК) + 50 (К) = 100, де:

50 (ПК) – 50 максимальних балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр;

50 (К) – 50 максимальних балів, які може набрати студент за колоквиум.

Результати поточного контролю оцінюються за чотирибальною («2», «3», «4», «5») шкалою. В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$ПК = \frac{50 \times САЗ}{5} = 10 \times САЗ;$$

Бал з поточного контролю може бути змінений за рахунок заохочувальних балів:

- студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру (додається 2 бали);
- за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях (додається 2 бали), на міжвузівському рівні (додається 5 балів);
- за участь в студентському науковому гуртку кафедри (додається 5 балів).

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентові у графу «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано».

Критерії оцінювання за результатами заліку

Оцінка	Критерії оцінювання
«зараховано»	Виставляється студенту, який засвоїв програмний матеріал, не допускає суттєвих помилок у відповідях на питання, вміє застосувати теоретичні положення при вирішенні практичних питань і завдань.
«незараховано»	Виставляється студенту, який не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено, з великими труднощами виконує лабораторні роботи та практичні навички.

Розподіл балів у 8 семестрі, який завершуються екзаменом

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100, вони розподіляються таким чином: 50 (ПК) + 50 (Е) = 100, де:

50 (ПК) – 50 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати студент за семестр;

50 (Е) – 50 максимальних балів, які може набрати студент за екзамен.

Критерії оцінювання поточного контролю та екзамену

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Виставляється студенту, який глибоко засвоїв програмний матеріал, дав вичерпну, послідовну, грамотну і логічну відповідь на поставлені питання, тісно пов'язав теоретичні питання з практичною діяльністю. Студент повинен виявляти знання літератури монографічного (підручники, посібники) і періодичного характеру (науково-практичні та реферативні журнали, огляди нової літератури тощо), з етіології, патогенезу, діагностики, лікування та профілактики інвазійних хвороб тварин.
«добре»	Виставляється студенту, який твердо знає програмний матеріал, грамотно і по суті його викладає, не допускає суттєвих помилок у відповідях на питання, вірно вміє застосувати теоретичні положення при вирішенні практичних питань і завдань.
«задовільно»	Виставляється студенту, який має знання лише матеріалу підручників, але не засвоїв окремих деталей, допускає неточності, недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність у викладенні програмою матеріалу та має затруднення при виконанні лабораторних занять.

«незадовільно»	Виставляється студенту, який не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено, з великими труднощами виконує лабораторні роботи та практичні навички.
-----------------------	--

Переведення підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою, у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до табл. 2 і заноситься в додаток до диплому фахівця.

Таблиця 2

За 100 – бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A
82 – 89	Добре		B
74 – 81	Задовільно		C
64 – 73			D
60 – 63			E
35 – 59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання		FX
0 – 34	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Ситуаційні та тестові завдання.

2. Екзаменаційні білети.

3. Методичні розробки кафедри для вивчення дисципліни:

1. Березовський А.В., Стибель В.В., Власенко О.А. Методичні рекомендації щодо попередження та ліквідації інвазійних захворювань овець.– К.: Ветінформ, 2010. – 35 с.

2. Голубцова М.В., Гірковий А.Ю., Стибель В.В., Данко М.М. Методичні рекомендації з діагностики, лікування та профілактики еймеріозу курей. Львів, 2014. – 32 с.

3. Данко М.М., Стибель В.В. Методичні рекомендації з діагностики, лікування і профілактики ізоспорозу та еймеріозу свиней. – Львів, 2013. – 27 с.

4. Дикроцеліоз тварин. Систематика, морфологія та біологія збудника дикроцеліозу. Методи діагностики та сучасні антигельмінтики: [методична розробка] / В.В. Стибель, І.Д. Юськів, М.М. Данко, О.А. Сварчевський та ін. — Львів, 2014. – 22 с.

5. Парамфістоматидози (Paramphistomatidoses). [методична розробка] / В.В. Стибель, І.Д. Юськів, М.М. Данко, О.А. Сварчевський та ін. – Львів, 2015. – 22 с.

6. Прийма О.Б., Стибель В.В., Данко М.М., Сварчевський О.А., Лобойко Ю.В. Методичні рекомендації з діагностики, лікування та профілактики токсокарозу собак. – Львів, 2012. – 28 с.

7. Фасціольоз тварин. Систематика, морфологія та біологія збудників фасціольозу. Методи діагностики та сучасні антигельмінтики: [методична розробка] / В.В. Стибель, І.Д. Юськів, М.М. Данко, О.А. Сварчевський та ін. — Львів: ЛНУВМ та БТ імені С.З.Гжицького, 2013. – 23 с.

9. Рекомендована література

Базова

1. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник. / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; За ред. В.Ф. Галата. К: Вища освіта, 2003. 464 с.

2. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник. – 2-ге вид., переробл. та допов. / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; за ред. В.Ф. Галата. К: Урожай, 2009. 368 с.

3. Практикум із паразитології / В.Ф. Галат, Ю.Г. Артеменко, М.П. Прус та ін.; За ред. В.Ф. Галата. К: Урожай, 1999. 192 с.

4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Практикум / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; За ред. В.Ф. Галата. К: Вища освіта, 2004. 238 с.

5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Практикум (для самостійної роботи) / Ю.О. Приходько, С.І. Пономар, О.В. Мазанний, О.В. Нікіфорова, А.А. Антіпов, В.П. Гончаренко; За ред. Ю.О. Приходька, С.І. Пономаря. Біла Церква, 2011. 313 с.

Допоміжна

1. Атлас гельмінтів тварин / І.С. Дахно, А.В. Березовський, В.Ф. Галат та ін. – К.: Ветінформ, 2001. 118 с.

2. Гельмінтози жуйних тварин / В.В. Стибель, О.А. Сварчевський, М.М. Данко, Р.І. Тафійчук, О.В. Федорова, Ю.В. Лобойко, Р.Л. Ковальчук. Львів: Сполом, 2011. 197 с.

3. Інвазійні хвороби коней: Навчальний посібник / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; За ред. В.Ф. Галата. К.: НАУ, 2008. 154 с.

4. Інвазійні хвороби свиней: Навчальний посібник / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; За ред. В.Ф. Галата. К.: НАУ, 2006. 94 с.

5. Стибель В.В. Гельмінтози свиней. Львів: СПОЛОМ, 2004. 160 с.

6. Юськів І.Д. Ветеринарна протозоологія: Навч. посіб. / За ред. К.В.Секретарюка. – Львів: Каменяр, 1997. 142 с.

7. Юськів І.Д. Акарологічні дослідження тварин та акарициди: Навч.- практ. Посібник. – Львів: Каменяр, 1998. 95 с.

10. Інформаційні ресурси

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua>

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/>.